

De jongen achter het raam

HET HUIS ROOK naar Potter's Asthma Cure dankzij de rook van de medicinale kaarsen die in de ziekenkamer brandden. Francis lag te hijgen tussen de kussens van eiderdons, af en toe ging zijn ademhaling over in een angstaanjagend gefluit. De dokter kwam keer op keer langs. Mummie en Nurse (de kinderverzorgster of Nanny) ook. Zijn zusje Ianthe vroeg zich af of hij dood zou gaan.¹ Aan het begin van de twintigste eeuw stierven kinderen in Ierland soms aan astma.²

De ziekte leek wel een mysterieuze kracht die uit onbekende hoek kwam om hem te laten stikken. Hij plaste en poepte in zijn bed en zweette en hoestte zijn longen uit zijn lijf. Het astmatische gekuch was niet te stoppen.

En dan kreeg hij plotseling weer lucht. Toch was voorzichtigheid dan nog geboden. Honden en paarden moesten gemeden worden: de stinkende dampen van dieren gemengd met de vochtige Ierse lucht kon een nieuwe hoestaanval veroorzaken. (Nooit zou hij 'het stoffige zadel dat in de gang lag' vergeten.) De gewone jongens buiten reden paard en schoten vogels en als ze de baard in de keel kregen, droomden ze van meisjes. Zijn vader was gek op paarden en gewone jongens.

Francis was geen gewone jongen. Hij begon te dromen van mannen, niet van meisjes. Hij hield van de ruwe mannenhuid en van zijn moeders zachte ondergoed. Zijn militaire vader keek nauwelijks naar hem om. Hij was de kleinste van het nest pups, een jongen die meisjes wel wilden adopteren. Buiten het huis, een stukje verderop, in de schitterende omgeving, bedreigden mannen met geweren zijn Engelse familie. Wat kon je eraan doen? Het was een moeilijke toestand voor iemand die, toen hij een man werd, zei dat hij de wereld 'aanbad'.

In den beginne was er Ierland, maar niet het Ierland uit de legende. Francis Bacon was Anglo-Iers, ‘een ras binnen een ras’ zoals de schrijfster Elizabeth Bowen het noemde, ‘een soort ras gesneden uit twee rassen’.³ Om Francis Bacon te kennen, zei zijn vriendin Caroline Blackwood, moet je eerst begrijpen dat hij geen Engelsman was, en evenmin een Ier.⁴ Hij was de kasplant die de Anglo-Ier – iemand van de Engelse heersersklasse die bevoorrecht was maar ook op afstand stond – tussen de twee werelden had geplant en in de schaduw stond van beide. Een andere vriendin, Anne Dunn, dacht dat Bacon wel erg veel gebruikmaakte van de ‘dekmantel’ dat hij van een bijzondere plaats kwam. ‘De Ieren vinden dat je jezelf nooit hoeft te verklaren. Omdat je Iers bent, hoef je nooit meer te zeggen dan dat. Volgens mij wierp Francis dit als een mantel om zich heen en die bood hem bescherming. Omdat hij niet helemaal Engels was, kon hij doen wat hij wilde.’⁵ De godsdienst symboliseerde natuurlijk de scherpe lijn tussen de twee volkeren in Ierland: de protestantse Engelsen die behoorden tot de Church of Ireland (zoals de anglicaanse kerk in Ierland werd genoemd) en de katholieke ‘anderen’. Er zouden veel sterke ruimtes komen in de kunst van Francis Bacon, maar er was nooit een vast plaatsbesef.

Zijn ouders, die pas begin twintigste eeuw naar Ierland waren getrokken, waren trotse nieuwkomers in deze Anglo-Ierse wereld.⁶ Hun eerste landhuizen pachtten ze. Ze waren wat Dunn noemde ‘ere-Anglo-Ieren’. De Bacons kwamen van een oude Engelse familie – een stamboom vol militairen en hier en daar een titel – die in de loop der eeuwen het Empire had verrijkt met veel jonge Bacons.⁷ Het leek daarom voor de hand te liggen dat deze tak naar Ierland verhuisde, dat toen nog beschouwd werd als een kolonie. In de achttiende eeuw, door veel Anglo-Ieren ‘de Grote Eeuw’ genoemd, bouwde de gevestigde landadel overal op het platteland landhuizen in *Georgian* stijl.⁸ In Dublin bouwden de allerrijksten Georgian herenhuizen aan hun pleinen bij het historische Trinity College. Tot 1801, toen Engeland het Ierse parlement ontbond en de landen samenvoegde, was Dublin de bloeiende politieke hoofdstad van Ierland geweest. Tot in Bacons tijd bleef het de sociale hoofdstad van de Anglo-Ierse cultuur.⁹ De Kildare Street Club – opgericht in 1782 en bekend om zijn whist en rode wijn – was het symbolische hart van de Anglo-Ierse wereld.¹⁰ De club bediende de zogenaamde grote huizen van het platteland, de *big houses*, en hadden kennels, zodat leden hun honden konden meebrengen om hen gezelschap te houden tijdens de saaie reis naar de stad. In de graafschap-

pen rondom Dublin, ‘de Pale’ genoemd, waren talloze landgoederen waar het leven gericht was op bals, vossenjacht, tennissen en de Church of Ireland. Veel van de landhuizen waren eigendom van de afstammelingen van de eerste Engelse kolonisten. De Bacons pasten goed in de Pale. Ze waren gek op paarden en de vossenjacht. Ze hadden er voldoende geld, stijl en naam voor.

Majoor A.E.M. Bacon, de vader van Francis Bacon, hechtte veel waarde aan afstamming en uiterlijkheden. Hij hield van het correct fokken van paarden, honden en kinderen. Hij noemde zijn eerstgeborene Harley, de achternaam van zijn grootmoeder, Lady Charlotte Harley, die de familieheldin was en het geliefde sieraad van de afstammingslijn van de majoor. (De Harley-mannen waren ‘Earl of Oxford and Earl Mortimer’, zoals de titel luidde.)¹¹ Op het familieservies stond een H in donkerblauw en goud, een herinnering aan deze band. Zijn tweede zoon – de kunstenaar – was genoemd naar een andere illustere voorouder, de filosoof Francis Bacon. Zijn derde zoon noemde de majoor Edward, naar zichzelf. Zijn eerste dochter, Ianthe, had de naam gekregen van het meisje aan wie Lord Byron zijn *Childe Harold’s Pilgrimage* had opgedragen en voor wie – volgens de familieoverlevering – dezelfde Lady Charlotte model had gestaan toen ze elf jaar oud was; Ianthe was haar bijnaam. Majoor Bacon stond toe dat zijn laatste kind en tweede dochter genoemd werd naar zijn vrouw, Winifred: men moest zich wel eens aanpassen.

De majoor was geboren in 1870.¹² Zijn volledige naam luidde Anthony Edward Mortimer Bacon, maar zijn weinige vrienden noemden hem Eddy. Als jongen kon hij van niets anders dromen dan van militaire glorie. Zelf was hij genoemd naar (onder andere) de koene echtgenoot van Lady Charlotte, generaal Anthony Bacon (1796-1864). De generaal en Lady Charlotte vormden een verbazingwekkend stel: ze hadden de hoofdrolspelers kunnen zijn in een jongensboek.¹³ Anthony, een uitmuntend ruiter die op Eton had gezeten, was een van de jongste officieren van de hertog van Wellington tijdens de Slag bij Waterloo in 1815, waar hij twee keer gewond raakte. Eén kogel bleef voor altijd in zijn dij steken, een uitstekend visitekaartje in de *society* van zijn tijd. Een nakomeling beschreef hem later zoals hij te paard zat:

Hier was hij in zijn element, of hij nu achter de honden aanreed, zonder zadel door het park galoppeerde of hielp bij de verzorging van een ziek dier. De waarheid was dat zijn liefde voor paarden bij

hem een allesoverheersende passie was. Natuurlijk was hij een uitstekend ruiter, maar veel meer dan dat was hij een uitnemende paardenman; binnen enkele minuten wist hij tussen paard en man die bijzondere band te vestigen die in sommige – niet veel – gevallen tussen de twee lijkt te bestaan.

Generaal Bacon ontmoette Lady Charlotte toen hij voor de kust van Weymouth aan het zeilen was op zijn jacht de *Hussar*. Haar vader was de 5th Earl of Oxford and Earl Mortimer, en haar moeder was een gevierd *mâîtresse* geweest van veel mannen, onder wie Lord Byron. De familie was in het bezit van verscheidene grote landgoederen, waaronder Eywood, waarvan het landhuis aan het begin van de zeventiende eeuw was gebouwd. Toen het stel eenmaal was getrouwd, strooiden ze kwistig met geld en raakten ze in de schulden. In 1829 werd de generaal zelfs veroordeeld tot de King's Bench Prison, de gevangenis in Londen waar schuldenaren werden opgesloten, vanwege onbetaalde rekeningen van in totaal meer dan vierduizend pond (in die tijd een klein fortuin).¹⁴ Daarop werd generaal Bacon een dromer en maakte hij plannen om rijk te worden. Zijn kleurrijkste periode was in 1832, toen hij als huurling meevocht in de zogenaamde Liberale Oorlogen in Portugal, een burgeroorlog die duurde van 1828 tot 1834. Hij hoopte er een fortuin te verdienen en werd benoemd tot kolonel van de cavalerie in het leger van de Portugese koningin Maria II. Lady Charlotte, niet minder kranig dan haar echtgenoot, volgde niet alleen het leger naar Portugal, ook vergezelde ze haar man wel eens tijdens een veldtocht. Een familiegeschiedenis die zonder twijfel door Eddy Bacon werd gekoesterd, bevat deze herinnering aan zijn grootmoeder:

Lady Charlotte kwam tevoorschijn uit de koetspoort en vergezelde hem, gezeten op een vurig paard (een vos), dat ze met enorme gratie en groot gemak reed en in de hand hield [...] en ik vond het volmaakt geweldig dat een dergelijk verfijnd opgevoede en lieflijke vrouw, gewend aan alle comfort en luxe thuis, zichzelf ertoe kon brengen zich vrijwillig te onderwerpen aan de verschrikkingen, gevaren en ontberingen van een belegerde stad. Later die dag, toen zij en haar man onder vijandelijk vuur kwamen te liggen, [merkte deze toeschouwer op] hoe 'de kolonel snel zijn paard terzijde draaide en over een steenen muur sprong, en het paard van hare *ladyship* de hindernis op hetzelfde moment nam. Daarop gaf de kolonel ons bevel te volgen. On-

ze poging te springen was potsierlijk en ik herinner me dat Lady Charlotte er veel plezier in had.'¹⁵

Later broedde generaal Bacon een plan uit om rijk te worden als 'koloniaal promotor' in het zuiden van Australië, bij Adelaide. Die poging strandde uiteindelijk, maar de familie ontwikkelde nauwe banden met Australië en Lady Charlotte verbleef er na de dood van haar man in 1864 twaalf jaar bij familie. Ze hield nog steeds van uiterlijk vertoon en liet een koets overkomen die ooit had toebehoord aan Lord Byron (en waarop zijn wapenschild nog stond) naar Adelaide, waar ze een soort bezienswaardigheid werd.¹⁶ In deze tijd huwde een van haar zoons met een Australische, Alice Lawrence, die in 1870 de moeder zou worden van Eddy. In 1877 keerde Lady Charlotte met haar gezin terug naar Engeland, waar Eddy genoot van de pracht van het leven op Eywood.

Hoewel zijn onstuimige grootouders zijn favoriete voorouders waren, kon Eddy toen hij nog klein was, ook trots zijn op sommige andere opvallende – soms nogal schurkachtige – familieleden. Een eerdere Anthony Bacon (1718-1786) was een van de eerste en machtigste achttiende-eeuwse Engelse industriëlen, die onder meer steenkolen- en ijzermijnen exploiteerde in een groot deel van Zuid-Wales en stierf als een van de rijkste mannen van Engeland.¹⁷ (Merthyr Tydfil in Wales werd tijdens de Amerikaanse Revolutie het ijzersmeltcentrum van Groot-Britannië.)¹⁸ De vijf onwettige kinderen van Anthony Bacon – stuk voor stuk beter in uitgeven dan in inkomen verwerven – joegen het familiefortuin er snel doorheen. Zijn oudste zoon en belangrijkste erfgenaam, die ook Anthony heette, leefde als een koning en trok van landgoed naar landgoed in de sociaal prominente streek van de Thames Valley bij Londen en verbeterde vooral zijn vaardigheden in de vossenjacht terwijl hij ook nog elf kinderen verwekte (onder wie de latere generaal die huwde met Lady Charlotte).¹⁹ Eddy kon ook trots zijn op de familieband met Sir Nicholas Bacon (1510-1579), de Lord Keeper of the Great Seal (de grootkanselier) in de regeerperiode van koningin Elizabeth I.²⁰ Hij was de vader van de kinderloze (en naar men zegt homoseksuele) Francis Bacon (1561-1626), de staatsman-filosoof van de Tudors. Hoewel Eddy geen man van het geschreven woord was, genoot hij van deze connectie met de eerste Francis Bacon, van wie toentertijd werd aangenomen dat hij de echte schrijver was van de toneelstukken van Shakespeare. Was het niet fantastisch, zal hij gedacht kunnen hebben, als een Harley-man die van actie hield ook kon pronken met een

beetje Shakespeare? De Bacon-stamboom bevatte zelfs een groot kunstenaar, Sir Nathaniel Bacon (1585-1627), een neef van de eerste Francis Bacon.²¹ Nathaniel was niet alleen een rijke landeigenaar, hij was ook schilder van weelderige, door Vlaamse meesters beïnvloede stillevens en zelfportretten. De latere Francis Bacon zou nooit enige interesse tonen voor zijn voorouders, maar hij schepte wel enig genoegen in zijn meer excentrieke familieleden. ‘Ik weet dat Francis het wel fijn vond te behoren tot die bijzonder interessante, grillige familie,’ aldus zijn vriend Christopher Gibbs. ‘Volgens mij hechtte hij waarde aan dat soort romantiek van de Bacon-afstamming. Het is een prachtige naam. Mensen die van Engelse literatuur houden, weten wie Francis Bacon is.’²²

Eddy Bacon, een gesloten man, genoot weinig van het leven. Hij was geobsedeerd door hoe het geweest had kunnen zijn. Hij had een titel en een fortuin kunnen hebben. In 1853 stierf de 6th Earl of Oxford and Earl Mortimer, de broer van Lady Charlotte, kinderloos. Daarop erfde de oudere zus van Lady Charlotte, Lady Langdale, Eywood en na haar dood volgde Lady Charlotte haar op (na een langdurige rechtszaak voor het Chancery Court) als eigenaresse van het landgoed.²³ Lady Charlotte’s zoon Edward – Eddy’s vader – werd daarmee de eerste in de lijn van erfgenamen. Lady Charlotte diende een petitie in bij koningin Victoria om de nu vrije titel van de overledene toe te kennen aan haar zoon, aan wie ze bereid was haar hele bezit na te laten. Maar de koningin weigerde – aldus een van Lady Charlotte’s nakomelingen – omdat ‘het niet langer het hele familiebezit is dat hij zou bezitten. Was dat het geval geweest, zo vertrouwde de koningin haar toe, dan zou ze de titel in ere hebben hersteld.’²⁴ Kortom, Eddy’s vader was bijna de Earl of Oxford and Earl Mortimer geweest. Dan zou Eddy als zijn oudste zoon de titel hebben geërfd en het aanmerkelijke (zij het wel wat geslonken) familiefortuin. Onder gelijkblijvende omstandigheden (maar die blijven nooit gelijk) zou de schilder Francis Bacon, wiens oudere broer jong en kinderloos stierf, uiteindelijk de titel geërfd kunnen hebben – en in plaats van een groot schilder een vergeten earl zijn geworden.

Eddy had echter wel geproefd van Eywood – uiteindelijk verkocht zijn vader het landgoed – met het enorme gazon, de vijvers en het pallaadische landhuis, een landgoed dat een bezoeker in de voorgaande eeuw beschreef als ‘een groot huis en een mooi grasveld, met een prachtige waterpartij en geweldige bossen op de heuvels erachter’.²⁵ De familie bezat ook een herenhuis in Londen, Westbourne Crescent 6, vlak bij Westbourne Terrace, een buurt ten noorden van Hyde Park die in die

tijd grote aantrekkingskracht had op aristocraten en parlamentsleden.²⁶ Zijn ouders stuurden Eddy naar Wellington, een particuliere school bekend om haar banden met het leger, waar Eddy hetzelfde besluit nam als zoveel jongens met een grote naam maar geen groot fortuin: hij ging in dienst.²⁷ Zijn familie verkreeg een aanstelling voor hem in de Durham Light Infantry.²⁸ De jonge luitenant, behorend tot het 4th Battalion, maakte deel uit van het bereden peloton en specialiseerde zich gedurende zijn militaire carrière, net als generaal Bacon, in paarden. Hij werd op verschillende plaatsen in het Britse Rijk aangesteld. Op een gegeven moment was zijn regiment gestationeerd in Buttevant, een geweldig ruw deel van County Cork, Ierland. Daar nam hij deel aan de plaatselijke jacht met de Duhallow hounds, de oudste meute jachthonden van Ierland.²⁹ Eddy zat stevig in het zadel en was een welkome aanvulling van de plaatselijke jagersclub. In 1899 werd hij bevorderd tot kapitein.

Eddy’s carrière in het leger was eerzaam maar eenvoudig. Hij diende in Birma, waar hij malaria opliep en de maag- en darmstoornis ontwikkelde waar hij de rest van zijn leven last van zou blijven houden en die misschien bijdroeg aan zijn knorrige humeur. In 1902 was hij, tijdens het laatste stadium van de Tweede Boerenoorlog, negen maanden lang in de Kaapkolonie en Transvaal in Zuid-Afrika, waar hij af en toe mee-

Eywood, een van de landgoederen van de familie Harley, de Earls van Oxford and Earl Mortimer, Bacons voorouders in vaderlijke lijn

vocht en heel veel tijd in het zadel doorbracht. In november 1902 werd kapitein Bacon gestationeerd bij het regimentsdepot in Newcastle upon Tyne.³⁰ Hij was nu 32 en waarschijnlijk uitgeput door de malaria en de stationering in het buitenland. Misschien was het tijd voor zijn pensioen en het zoeken naar een vrouw. Net als de andere officieren werd hij verwelkomd door de society van Newcastle, waarin hij bijzondere belangstelling kreeg voor Christina Winifred Firth. Winnie, zoals haar vriendinnen haar noemden, was geboren in 1883, dertien jaar later dan Eddy; ze was een kleine, levendige jonge vrouw die van feestjes en de vossenjacht hield.³¹ Het was geen verrassing dat een beschermd opgevoede vrouw van negentien verliefd werd op een oudere officier, die dapper had paardgereden in Azië en Zuid-Afrika. Hij had een gedenkwaardige naam en was een bijna-earl. Hij kwam gereserveerd over, maar ook vol zelfvertrouwen, had zijn mening direct klaar en werd beschouwd als 'erg knap': ongeveer 1,80 meter, aldus zijn dochter, en 'behoorlijk stevig'.³² Op 8 juli 1903, negen maanden nadat hij in Newcastle werd gestationeerd, huwde hij met Winifred Firth in St. George's Church aan Hanover Square in Londen – een kerk waarin veel society-huwelijken werden gesloten.³³ Kort voor het huwelijk had hij ontslag genomen uit de dienst met de ererang van majoor. Op een foto die enkele jaren na de huwelijksvoltrekking is genomen, zien we Winnie die naar beneden kijkt en er in haar maatjurk nogal ingetogen uitziet, terwijl de majoor op zijn hoede is, met zijn ellebogen op zijn knieën zit, bovenlichaam rechtop, borst vooruit. Zijn houding suggereert een masculiene, krachtdadige man die klaar is om op te springen of iets te gaan beweren.

Majoor Bacon kan uit liefde zijn getrouwd, maar hij trouwde zeker ook om geld. De grootouders van zijn zoon Francis Bacon van zowel de moederlijke als de vaderlijke lijn hadden vermogens verdiend met het industrialiseren en bewapenen van Engeland. Maar de Bacons leken hun geld altijd weer kwijt te raken, terwijl de Firths het hunne behielden. De vader van Winnie, John Loxley Firth, kwam uit de fabelachtig rijke familie Firth. (Later zou Bacon beweren dat zijn vader op jacht naar fortuin eerst een ander schatrijk Firth-meisje en niet zijn moeder een huwelijksaanzoek had gedaan.) Een man als de majoor, die ontzag had voor bloedlijnen, kan ook wel eens enige wroeging hebben gevoeld over deze machtige band met de zakenwereld: het woord 'gentleman' werd aan het einde van de negentiende eeuw in overheidsstukken nog gebruikt om hen die niet hoefden te werken voor hun geld, te onderscheiden van alle anderen. Maar een naam was vaak op zoek naar een

fortuin, en een fortuin naar een naam. Het geld dat de familie van zijn nieuwe vrouw meebracht, zou toch in enige mate zijn sociale positie verbeteren. Thomas Firth & Sons werd in 1842 gesticht door Winnie's overgrootvader en twee van zijn zoons.³⁴ Hun staalbedrijf ontwikkelde zich gedurende vijf generaties tot een van de grootste concerns ter wereld, met als voornaamste vestiging het immense fabriekscomplex van Norfolk in Sheffield.

Toen Winnie geboren werd, was het bedrijf gespecialiseerd in wapentuig, zoals de fabricage van kanonnen en het gietwerk van scheepsmotoren. Op een gegeven moment voorzag het bedrijf de Britse overheid van alle staal dat werd gebruikt voor de fabricage van kanonnen en zwarte artillerie. (Francis Bacon zou later droogjes opmerken dat ze ook bekend waren om de productie van roestvrijstalen messen.) Zoals veel machtige families met een geweten werden de Firths verlichte filantropen. Mark Firth, de bekendste weldoener van de familie, besteedde bijvoorbeeld zoveel geld aan de stadsvernieuwing van Sheffield – twintigduizend pond, een buitensporig bedrag in die tijd – dat de prins en prinses van Wales de inzegening van zowel Firth College als Firth Park bijwoonden en op Oakbrook logeerden, het landgoed van de Firths.³⁵ Er doen weinig tot geen verhalen de ronde over vergelijkbare daden van liefdadigheid door de Bacons.

Winnie's familie van moederskant, Watson, was eveneens rijk. Hun fortuin kwam uit de kolenmijnen bij Newcastle.³⁶ Het belangrijkste geschenk van de Watsons was echter niet geld maar Winnie's opmerkelijke moeder, ook Winifred geheten, die de energiebron werd van de familie en uiteindelijk bij de jeugdige Francis Bacon bekend was als Granny Supple. Granny, geboren in 1859, nam altijd overal de leiding, reed paard en was rijk en onafhankelijk genoeg om te doen waar ze zin in had.³⁷ Haar eerste echtgenoot, John Loxley Firth, leed aan astma en overleed in 1897 aan een hartaanval toen hij nog maar 38 jaar oud was.³⁸ (Het kan zijn dat Bacon zijn astma had geërfd van zijn grootvader van moeders zijde, de ziekte kan genetisch worden doorgegeven.)³⁹ Daarop verliet Granny de Firth-familie van haar man en keerde met haar dochter Winnie en haar zoons Edward Loxley Firth en Leslie Loxley Firth terug naar haar familie in Newcastle. Ze trouwde al gauw met een man die zo'n zeventien jaar jonger was dan zij, Walter Loraine Bell, die haar passie voor de vossenjacht deelde en behoorde tot een prominente familie in Northumberland, die ook rijk was geworden door de steenkool.⁴⁰ (Walter Bell woonde in Woosington Hall, een landgoed buiten

Newcastle.)⁴¹ Granny's zussen in Newcastle waren ook goed getrouwd. Eliza Highat Watson huwde met een erfgenaam uit de scheepsbouw, Charles William Mitchell, die samen met zijn partner, Sir William George Armstrong, de directie vormde van het enorme Armstrong Mitchell & Co, dat zowel oorlogsschepen als koopvaardischepen bouwde.⁴² Een andere zus, Edith, huwde met de toekomstige directeur van het Victoria and Albert Museum, Cecil Harcourt-Smith.⁴³

Noch de Watsons noch de Firths zullen erg blij zijn geweest met het huwelijk van de jonge Winnie met majoor Bacon – waarschijnlijk vermoedden ze dat de afgetobde officier een fortuinjager was. Aangezien hij geen Engels landgoed bezat om zich te vestigen – zijn vader had Eywood verkocht – dacht de majoor aan Ierland. Hij was verliefd geworden op het leven rond het Anglo-Ierse 'grote huis' tijdens zijn stationering in Buttevan. De passie die daar heerste voor paarden en de paardenraces paste bij de zijne. Het idee om naar Ierland te verhuizen, werd een familiezaak. Granny, zijn rijke schoonmoeder, was bereid hen te vergezellen met haar nieuwe man (die nauwelijks ouder was dan haar dochter). Winnie's jongere broer Leslie Loxley Firth hield van paarden en leek net zo lief naar Ierland te willen verhuizen als zijn zus, moeder en stiefvader. Veel door de industrie rijk geworden Engelse families vonden Ierland aantrekkelijk. Ze hadden dan misschien niet de sociale standing van die Anglo-Ierse families die er al eeuwen woonden, maar met geld konden ze makkelijk een verleidelijke, ouderwetse society binnenkomen die wel eens Engelser leek dan de Engelse. In Ierland ging de achttiende eeuw door tot in de twintigste, vooral in de big houses. En het kon ook geen kwaad dat het goede leven in Ierland minder kostte dan wat je voor hetzelfde in Engeland betaalde.

Ierland was bijzonder geschikt voor een paardenman en een keurmeester van paardenvlees. Later zou Francis Bacon zijn vader vaak afdoen als een 'paardentrainer' – en bovendien een 'slechte'.⁴⁴ Maar die term dekde niet helemaal wat een man als de majoor in Ierland kon worden. Hij liep niet alleen rond op de modderige renbaan om daar paarden af te richten voor de rijken. Hij had *grooms* in dienst. Hij was kenner, adviseur en beoordelaar. Op een oude foto zien we hem terwijl hij een paard de baan op leidt van de Punchestown Racecourse in County Kildare, met in het zadel Leslie, een geweldige ruiter en een bekende amateurjockey.⁴⁵ In bepaalde kringen in de samenleving van die tijd was men bezeten van paarden als statussymbolen, zoals hetzelfde soort mensen later bezeten was van kunst. Net als kunst maakten paarden mensen

achterdochtig. Mensen vertrouwden hun ogen niet. Ze waren net zozeer vervuld van pretenties als van vrees. Een vertrouwde mening was welkom. Bij de port en sigaren met vrienden, als de dames het vertrek hadden verlaten, kon majoor Bacon de betrekkingen aanhalen – en een klein fortuin verdienen. Sommige vrienden hadden goed gebouwde rijdieren nodig voor de vossenjacht, andere hadden meer belangstelling voor renpaarden. Op een heel ander niveau was de Engelse cavalerie in Ierland altijd op zoek naar energieke dieren. Soms zegt een kunsthandelaar tegen een cliënt dat hij nog even moet 'wachten' voordat hij een schilderij koopt van een kunstenaar die nu in de mode is, om hem lekker te maken. Eddy kon op dergelijke wijze een vriend vertellen over een paard met geweldige bloedlijnen, dat er fantastisch uitzag op de baan en gauw klaar zou zijn voor de verkoop.

De majoorvrouw had haar eigen redenen om naar Ierland te verhuizen. Winnie genoot van het plattelandsleven.⁴⁶ Ze was opgegroeid in het Crabtree Meadow House in Hope Valley, een landelijk gebied van Engeland met meanderende rivieren, niet ver van het staalbedrijf van de

Francis Bacon, ongeveer vier jaar, met zijn moeder, Winifred Bacon